

Medlem af Inatsisartut Aleqa Hammond
Siumut
-/Her

Vedr.: Svar til § 36, stk. 1 spørgsmål nr. 2010-233

Kære Aleqa Hammond

3. november 2010
Sagsnr. 2010-040597
Dok.nr. 496147

Indledningsvist vil jeg gerne takke for de rejste spørgsmål som lyder således:

Spørgsmål til Naalakkersuisut:

1. Hvordan vil Naalakkersuisut redegøre for den manglende harmoni mellem de boligpolitiske målsætninger i koalitionsaftalen af 10. juni 2009 og det faktiske bolig- og anlægsbyggeri, der udliciteres som totalentrepriser i Selvstyrets udbudsrunder i dag?

2. Hvilke initiativer agter Naalakkersuisut at tage på baggrund af den stigende ledighed indenfor bygge- og anlægsbranchen på grund af manglende opgaver for lokale bygge- og anlægsvirksomheder?

3. Vil Naalakkersuisut i givet fald bringe deres licitationsrunder i overensstemmelse med de politiske målsætninger, der er formuleret i koalitionsaftalen af 10. juni 2010?

Indledningsvis skal jeg bemærke, at jeg er meget glad for de stillede spørgsmål idet de både giver mig mulighed for at forklare og belyse Naalakkersuisuts politik og ikke mindst at få ryddet et par misforståelser af vejen og yderligere forklare og oplyse det ærede medlem af Inatsisartut om virkelighedens forhold.

1. Hvordan vil Naalakkersuisut redegøre for den manglende harmoni mellem de boligpolitiske målsætninger i koalitionsaftalen af 10. juni 2009 og det faktiske bolig- og anlægsbyggeri, der udliciteres som totalentrepriser i Selvstyrets udbudsrunder i dag?

Det er fuldstændig korrekt, at det fremgår af koalitionsaftalen, at *"Ligeledes skal det almene boligbyggeri forøges, således at der kan bygges flere boliger af lokale virksomheder, hvis byggeri udbydes i åbne licitationer baseret på fagentrepriser."*

Naalakkersuisut's mål med udbud af opgaver i offentlig licitation er at opnå det bedste resultat, til den lavest mulige pris. Det vil sige, at ved en licitation er der i bund og grund tale om at udsætte en konkret opgave for konkurrence. Ved små opgaver er der ofte tale om, at mange entreprenører eller håndværksmestre har mulighed for at løse opgaven og det er derfor hensigtsmæssigt at opgaven udsendes i konkurrence i form af fagentreprise.

Postboks 909
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 54 10
E-mail: iaan@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Ved store eller omfattende bygningsværk, eller ved meget specielle bygningsværk, kan andre entrepriseformer end fagentreprise mere passende, idet de bydende enten skal råde over en speciel viden eller et tilstrækkeligt stort produktionsapparat.

Siden Naalakkersuisuts tiltræden i 2009 har Naalakkersuisut kun medvirket ved 2 udbud af byggeri af udlejningsboliger. Det ene udbud er genopførelse af B-29 i Nuuk, som har været udsendt i licitation i fagentreprise. Det andet udbud drejer sig om de 300 udlejningsboliger i Qinggorput i Nuuk (Pingorsuaq), med et samlet boligareal på godt 28.000 m² og en tilhørende intern byggemodning, som blev udsendt i hovedentreprise.

Naalakkersuisut anmodede i forbindelse med udbud af den 300 boliger Inuplan om at vurdere, om Pingorsuaq projektet mest hensigtsmæssigt kunne udbydes i fagentreprise, storeentreprise, hovedentreprise eller totalentreprise. Inuplans vurdering var meget klar. Hvis byggeriet af de 300 boliger blev udbudt ved fagentreprise, ville opførelsen af hvert af de 10 blokke blive forsinket med 3 til 21 måneder, svarende til i alt 120 måneder for de 300 lejligheder. Det svarer til at der ville stå 120 lejligheder ledige i en måned ekstra uden beboelse.

Ligeledes blev det vurderet, at en længere byggeperiode på op til 21 måneder for den sidste blok (1 ¾ år), ville medføre, at der skulle anvendes yderligere 5 mio. kr. til byggeledelse og fagtilsyn. Dertil kommer, at en længere byggeperiode giver øgede omkostninger til byggefinansiering, idet længere byggeperiode medfører flere renter som byggemkostninger.

Yderligere blev det vurderet, at en så stor opgave som byggemodning af et stort område og opførelse af 300 boliger, ikke burde opføres i fagentreprise, hvis krav til kvalitet, pris og tid skal overholdes.

Naalakkersuisut kan yderligere oplyse, at opførelse af nyt patienthotel ved Dronning Ingrid's Hospital er udbudt i totalentreprise og udvidelse af G.U. i Nuuk er udbudt i fagentreprise.

Naalakkersuisut kan derfor oplyse, at der tages stilling fra sag til sag i forbindelse med udbud af anlægsarbejder og på den baggrund tager stilling til, hvilken udbudsform, der er mest hensigtsmæssig. Naalakkersuisut har den politik, at flest mulige arbejder skal udføres i fagentreprise for at tilgodese de små- og mellemstore entreprenører og håndværksmestre.

Men disse hensyn skal ikke overskygge befolkningens ret til at få et ordentligt sted at bo. Det vil være overordentligt vanskeligt at fortælle borgerne, at de må vente 21 måneder med at flytte ind i en bolig, blot fordi vi som offentlig myndighed har sat os fast på en udbudsform, der ikke engang sikrer en bedre økonomi i projektet.

Dette gælder tillige hvis det betyder, at lejerne, ud over at flytte ind 21 måneder senere, også bliver bedt om at betale en højere husleje, så hænger tingene slet ikke sammen. Der skal gøres opmærksom på, at den højere husleje kommer til at forfølge lejerne ikke kun det første år, de flytter ind i boligen, men i resten af bygningens levetid.

I et rigt samfund med ubegrænsede midler til rådighed, kunne vi som offentlige myndigheder se stort på disse forhold, men når vi ser på tingenes tilstand: Der er stort boligbehov og et stort pres på de offentlige midler, så bliver vi nødt til at træffe rationelle økonomiske beslutninger. Specielt når det er de kommende lejere, der de næste 60 år skal leve med de beslutninger, vi træffer. De kommende lejere bør ikke komme til at lide med højere huslejer de næste 60 år, blot fordi vi som politikere tager kortsigtede, beskæftigelsesmæssige hensyn.

Det skal tilføjes, at selv om et projektet ender med at blive udført i total- eller hovedentreprisen, så er erfaringen, at hovedentreprenøren entrerer med en række underentreprenører. Dette har været tilfældet på de 210 boliger på Tuapanngut, de 90 boliger ved DIH og nu de 300 boliger i Pingorsuaq.

Naalakkersuisut's ønske og målsætning om at tilgodese de små- og mellemstore entreprenører og håndværksmestre, skal ske via erhvervspolitikken og ikke over boligpolitikken. Dette er ligeledes i tråd med Naalakkersuisut's målsætning om, at sociale hensyn skal løses via socialpolitikken og ikke via boligpolitikken.

2. Hvilke initiativer agter Naalakkersuisut at tage på baggrund af den stigende ledighed indenfor bygge- og anlægsbranchen på grund af manglende opgaver for lokale bygge- og anlægsvirksomheder?

I Finansloven for 2010 er der afsat 757,6 mio. kr. på anlægsbevillinger. I FFL 2011 er afsat 972,5 mio. kr. i 2011 og i overslagsårerne 921,2, 779,6 og 556,5 mio. kr. i henholdsvis 2012, 2013 og 2014. Der er således et højt niveau for anlægsarbejder igangsat af Grønlands Selvstyre. Det er således ikke Selvstyret, der er den medvirkende årsag til nedsat anlægsniveau. Derimod kan Selvstyret konstatere, at de 4 storkommuner har nedsat anlægsaktiviteterne væsentligt.

Yderligere er der grundet finanskrisen og dermed større vanskeligheder ved at opnå byggefinansiering og endelig finansiering, sket en næsten fuldstændig opbremsning i det private byggeri. Tidligere var der mange projektmagere, der byggede ejendomme med 6 til 8 boliger, som de så afsatte under opførelsen. Denne form for aktivitet/udbud gav god beskæftigelse for de små- og mellemstore entreprenører og håndværksmestre.

Naalakkersuisut har ved flere lejligheder opfordret de små- og mellemstore entreprenører og håndværksmestre til at slå sig sammen, så de kan magte at byde på større opgaver. Det er også glædeligt at konstatere, at flere af de mindre virksomheder har fusioneret, således de er bedre rustet til de lidt større og mere komplicerede opgaver.

Det er Naalakkersuisut's målsætning at fortsætte det høje niveau for anlægsaktiviteterne og derved kompensere for nedgangen i såvel de private som de kommunale byggerier. Naalakkersuisut kan yderligere forsikre dig om, at Naalakkersuisut forsat vil gøre sit yderste for at få så meget som muligt ud af anlægsmidlerne. Det skylder vi befolkningen.

Naalakkersuisut kan supplerende oplyse, at byggeriet af de 210 boliger på Tuapannguit startede den 1. juli 2007 og slutter den 1. februar 2011 ved ibrugtagningen af den sidste

bygning. I anlægsperioden har der i gennemsnit være beskæftiget 30 til 35 personer ved byggeriet.

3. Vil Naalakkersuisut i givet fald bringe deres licitationsrunder i overensstemmelse med de politiske målsætninger, der er formuleret i koalitionsaftalen af 10. juni 2010?

Naalakkersuisut vil i det væsentligste gentage besvarelsen til spørgsmål 1, idet Naalakkersuisut i hvert enkelt tilfælde vurderer, hvilken udbudsform der er den optimale. I vurderingerne indgår følgende ikke prioriterede faktorer som:

- hvor finder byggeriet sted
- mesterstanden på lokaliteten
- den nuværende aktivitet på lokaliteten
- omfanget af byggeriet
- er der tale om standardbyggeri eller et kompliceret byggeri
- skal der tages driftsmæssige hensyn (eksempelvis ved tilbygninger)
- huslejeniveauet efter ibrugtagning
- er der et tidsmæssigt aspekt
- er der særlige kvalitetskrav, og så videre.

Der skal ikke herske tvivl om, at Naalakkersuisut står ved, at anlægsarbejder helst skal gennemføres ved fagentreprise. Men på den anden side skal det ikke afholde Naalakkersuisut fra at træffe økonomisk rationelle beslutninger.

Økonomisk Råd vil inden for et par uger udsende deres rapport med anbefalinger. Rådet er dog allerede fremkommet med nogle mundtlige udmeldinger. Det fremgår heraf, at det de kommende år bliver nødvendigt at føre en meget stram økonomisk politik for at få de offentlige indtægter og udgifter til at hænge sammen. Det skal ses i forhold til, at vi i Naalakkersuisut arbejder på at vi skal få en selv bærende økonomi, der kan give vort land økonomisk selvstændighed.

Det er Naalakkersuisut opfattelse, at det ikke er et mål i sig selv at anvende mange anlægsmidler med begrundelsen om at køre erhvervs politik, beskæftigelses politik eller social politik hen over anlægsområdet eller boligområdet. Derimod bør man stille det op og sige: Nu har vi sparet én anlægskrone – hvor kan den gøre bedst gavn i samfundet?

Det er således væsentligt for Naalakkersuisut, at anlæggene ikke bliver dyrere end nødvendigt, for vi har i samfundet rigtigt mange opgaver, som vi kæmper for at finde midler til at finansiere, så som børn, unge, ældre, uddannelse og efteruddannelse.

Jeg håber, at jeg herved har skabt et overblik over sagen og stiller mig til rådighed for yderligere oplysninger.

Med venlig hilsen

Jens B. Frederiksen